ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА АД ЕВРОПА СКОПЈЕ за 2022 година

АД ЕВРОПА Скопје, со целосен назив Акционерско друштво фабрика за чоколади, вафли и бонбони ЕВРОПА - Скопје е основана во Република Македонија и има седиште на ул. 808 бр.8 Скопје - Гази Баба.

Приоритетна дејност на друштвото е производство на кондиторски производи, а од другите дејности се и регистрирани дејности во надворешно-трговскиот промет.

Акционерската главнина на друштвото ја сочинуваат 255.583 обични акции. Номинална вредност на една акција изнесува 51,13 евра. На 31.12.2022 година структурата на акциите е следна:

- сопствени акции - 25.549
- акции на правни лица – 172.511
- акции на физички лица – 57.054
- неидентификувани акции - 469

Заработувачката по акција за 2022 година изнесува 182 денари, а во 2021 година изнесуваше 264 денари.

Финансиските извештаи на АД Европа Скопје се изготвени во согласност на Законот за трговски друштва(„Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18 и 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/20 и 215/21), според Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународнитестандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени и прифатени во Република Македонија и Правилникот за водење на сметководство Сл.весник на РМ 159/2009; 164/2010 и 107/2011.

1. ПРОДАЖБА

Во 2022 година остварен е вкупен износ на продажба е зголемен за 5% во однос на истиот период во 2021 година. На домашен пазар се реализирани 46% од вкупниот износ на продажба, а на странски пазар 54%.

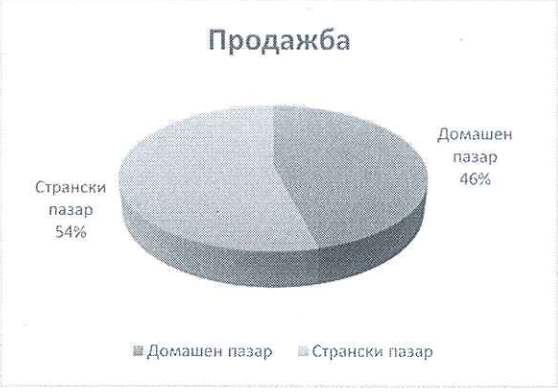

1.1. Домашен пазар

На домашен пазар продажба е зголемена за 9 %. Продажбата на домашен пазар во 2022 година е реализирана преку:

- Дистрибутери
- Хард дисконти
- Сопствени продавници
- Останати фирми

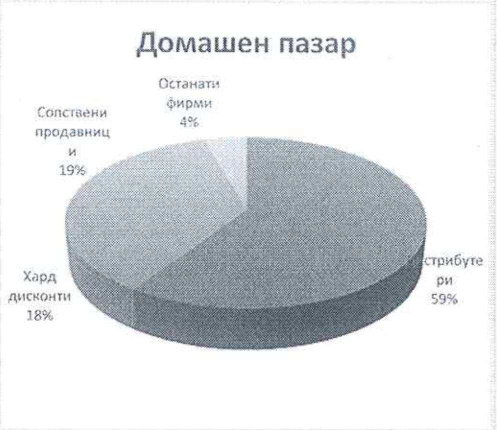

1.2. Странски пазар

Продажбата на странски пазар во 2022 година има зголемување од 1,9% во однос на 2021 година.

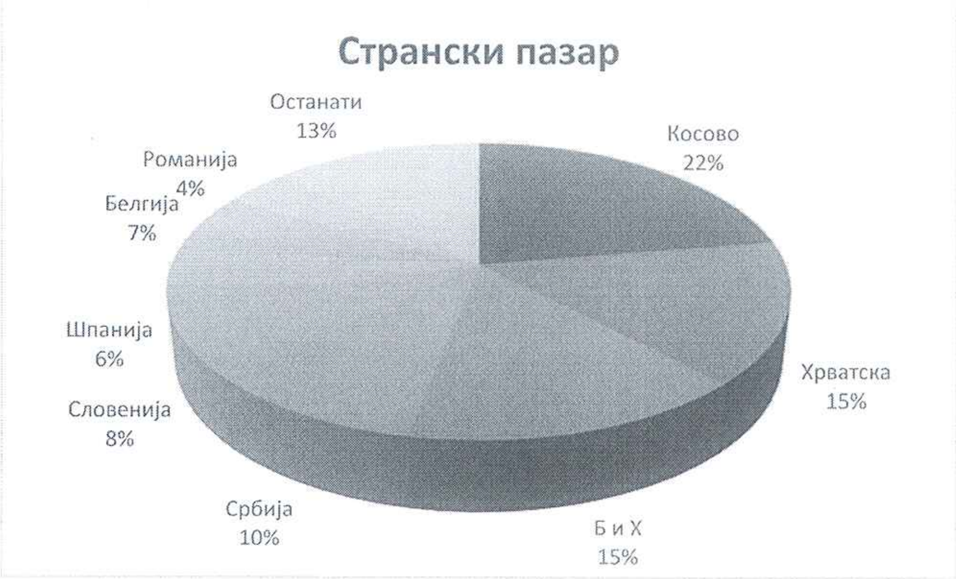

2. Маркетинг

2.1. Нова продавница во Гевгелија

Во месец март 2022 година е отворена продавница во центарот на Гевгелија со поставување и изложување на целиот асортиман на АД Европа. Продавницата е отворена со промовирање на кутија крем банана 1,7 кг со промотивна цена при што на самото отварање е продадено огромна количина од истата.

2.2. Заменет е стариот штанд – продавница Сити мол

Во мај 2022 направен е нов штанд по барање на Сити мол и истиот е поставен на истата локација, но во поинаков дизајн каде што успеваме да изложиме голем дел од нашиот асортиман, особено на оваа локација ги промовираме новите производи.

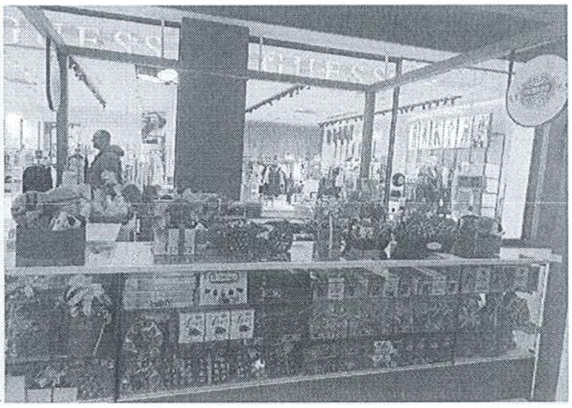

2.3. Нова продавница – штанд "ЗЕБРА"

Во јуни 2022 е отворен нов штанд во ТЦ Зебра при што е искористен стариот штанд од ТЦ Сити мол. Поставени се за продажба рефусни производи и голем дел од останатиот наш асортиман.

2.4. Нова продавница во Гостивар

Во месец ноември 2022 година е отоворена нова продавница со локација во центарот на Гостивар. Во продавницата е поставен и изложен целиот асортиман на производи од АД Европа (рефусни и пакувани производи) каде е промовиран за прв пат ексклузивниот локум со фстак.

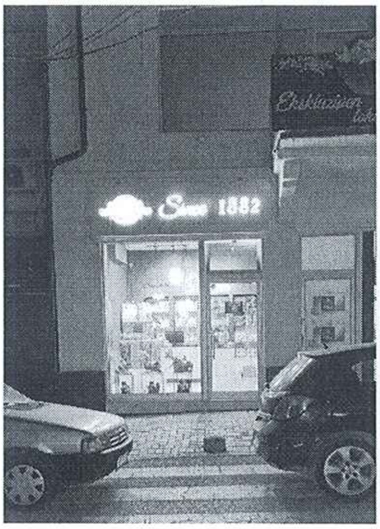

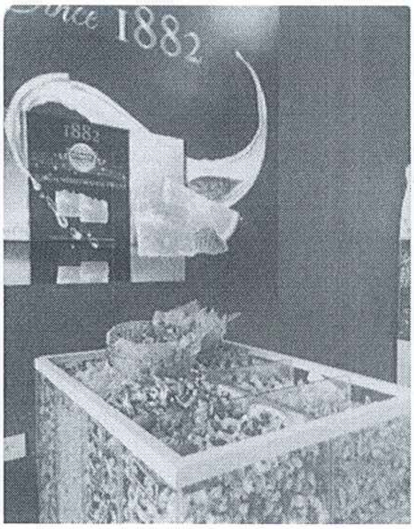
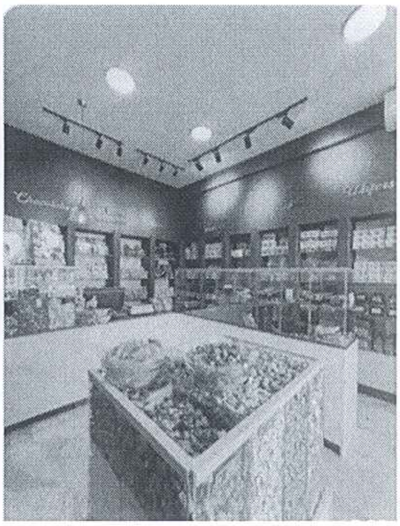

2.5. Промена на локација на штанд East gate

Во ноември 2022 година е променета локацијата на штандот во East gate mall поставен е на видно и централно место во трговскиот центар, што придонесе за подобрување во продажбата.

2.6. Продавница Ристиќева Палата

Во продавницата е направена витрина за рефусни производи и витрина за изложување на тврди бонбони, дадено е централно место на Европа производите со централна позиција во рафтовите. Одиме кон успешно подобрување на продажбата на нашите производи.

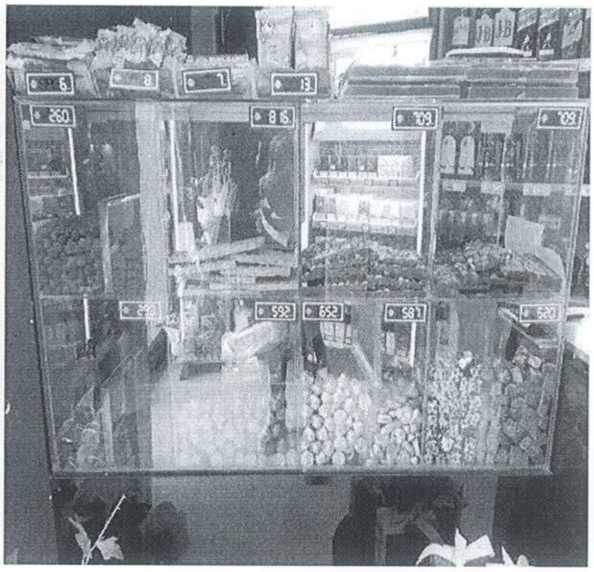

2.7. Промоција и дегустација во комплекс хотели Метропол

Во месец јуни 2022 тимот Маркетинг и комуникации на АД Европа Скопје, започна со промоција и дегустација на производите на АД Европа Скопје во комплексот хотели Метропол, во Охрид.

Промоциите траеја до средината на Септември 2022 година. На промоциите беше промовиран и дегустиран производот „Минти“, ,,интегралните бисквити со три различни вкусови,,, ,,Мини брикс млечен и лешник крем,, и секако, подкрепен со производи од бонбонскиот асортиман.

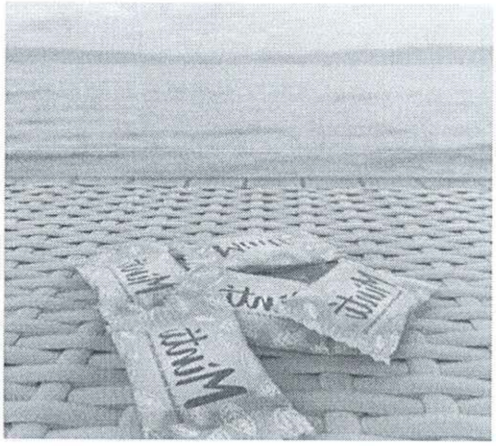

Освен промоциите, бевме насочени и кон продажниот дел на производите на АД Европа Скопје, преку брендираниот продажен објект (дрвена куќарка) кој беше промовиран во средината на месец мај 2022 на плажата на хотелскиот комплекс. Беше воведена и продажба на солен програм (чипсови и апетисани), сувенири и гуми за пливање.

2.8. Лансирање на нов производ – ексклузивен локум 1882

Во месец ноември 2022 започавме со промоција и продажба на ексклузивниот локум со орев, портокал и фстак во пакување од 400 грама во нова ексклузивна амбалажа.

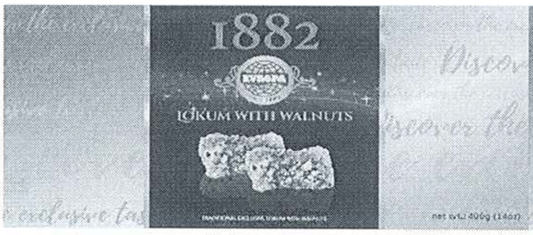

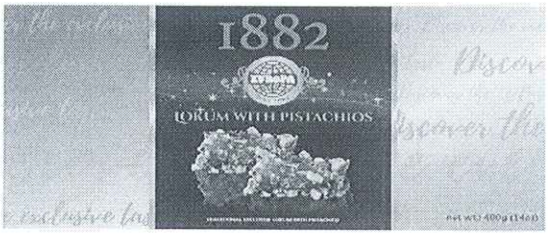

2.9. Златна лименка крем банана за одбележување на 140 годишнина од постоење на фабриката

Во декември 2022 е промовирана златна лименка Крем банана 300 грама.

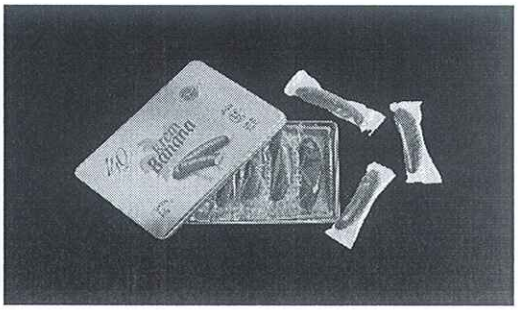

2.10. Позиции од буџетот за trade marketing по повод 140 години постоење на брендот.

209

ПРЕПОРАКА
209

3. Производство

Во 2022 г оствареното производство е намалено за 18,8% во споредба со истиот период во 2021 година.

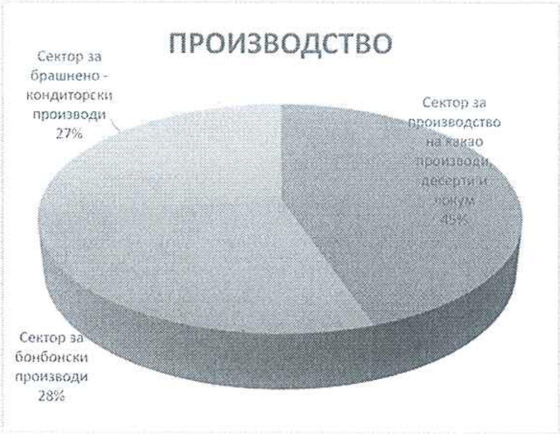

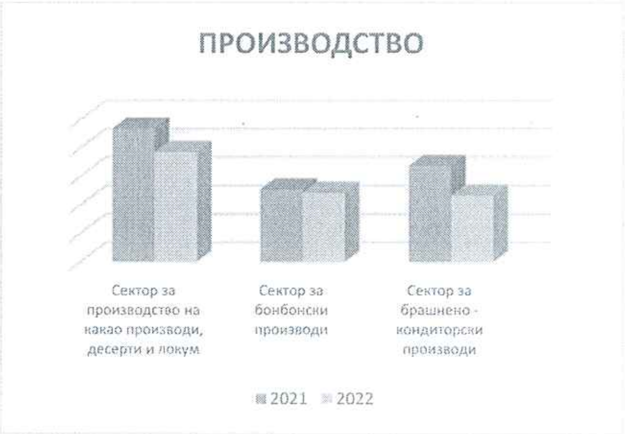

4. Објаснувачки белешки за финансиските извештаи

4.1. Вкупни приходи

Во 2022 година остварени се вкупни приходи на износ од 853.512.575 денари и во однос на 2021 година зголемени се за 0,3%.

4.2. Вкупни расходи

Во 2022 година вкупните расходи изнесуваат 820.607.778 денари и во однос на 2021 година се зголемени за 1,6%.

4.3. Извештај за паричен тек

Табела бр.1

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧЕН ТЕК во 000 денари		
	2021 МКД	2022 МКД
Нето добивка по оданочување	60.615	41.919
Прилагодување за:		
Амортизација	38.374	36.524
Зголемување/намалување на залихи	-18.888	-47.172
Зголемување/намалување на купувачи	-15.131	15.246
Зголемување/намалување на останати кратк.побарувања	-6.707	-3.708
Зголемување/намалување на АВР	-2	69
Зголемување/намалување на обврски спрема добавувачи	27.373	-33.453
Зголемување/намалување на обврски за аванси		
Зголемување/намалување на краткорочни обврски	-1.048	18.262
Зголемување/намалување на ПВР	238	1.275
Расходи за платен данок		
капитална добивка/загуба од основни средства	116	-1.398
Капитална добивка/загуба од вложувања	-4.479	0
Останати парични приливи и одливи од оп.акт	0	0
Парични текови од оперативни активности	**80.461**	**27.566**
Набавки на недв.постр.,опрема,немат.с-ва	-29.812	-50.478
Продажба на недвижности и постројки	0	1.531
Парични приливи од продажба на сопств.или должнички хв на др.правни лица	16.026	0
Парични исплати за стекнување на сопств.или должнички хв на др.правни лица	-14.399	0
Парични аванси и заеми дадени на други лица	-7.136	0
Приливи/одливи од дивиденди	5.775	0
Останати парични приливи и одливи од инв.актив.	0	-58.341
Парични текови од инвестициони активности	**-29.546**	**-107.288**
Парични исплати за враќање на заеми	-10.202	-10.321
Исплатена дивиденда	-27.017	-27.496
Парични текови од финансиски активности	**-37.219**	**-37.817**
Зголемување/намалување на парични средства	**13.696**	**-117.539**
Парични средства на почеток на годината	132.395	146.091
Парични средства на крајот на годината	**146.091**	**28.552**

4.4. Извештај за промена на капитал

Табела бр.2

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНА НА КАПИТАЛ 2022 г				
	Капитал на акционерите (000 МКД)			
	Акционерски капитал	Законски, ревалоризациони и останати резерви	Акумулирана добивка	Вкупно капитал
Состојба на 1 јануари во претходната година 2021 г	**544.150**	**98.500**	**244.654**	**887.304**
Добивка за финансиската година			60.616	60.616
Распределба на добивката во корист на резервите			0	0
Исплатени дивиденди			-13.802	-13.802
Распределба на добивката за награди и користи на вработените			-13.215	-13.215
Останати резерви				0
Останати зголемување/намалување на средства		7.962	1.194	9.156
Состојба на 31 декември во претходната година 2021 г	**544.150**	**106.462**	**279.447**	**930.059**
Добивка за финансиската година			41.918	41.918
Распределба на добивката во корист на резервите			0	0
Исплатени дивиденди			-11.502	-11.502
Распределба на добивката за награди и користи на вработените			-16.036	-16.036
Останати зголемување/намалување на средства				0
Состојба на 31 декември во тековната година 2022 г	**544.150**	**106.462**	**293.827**	**944.439**

4.5.Инвестиции

Вкупните инвестиции во 2022 година изнесуваат 49.437.797 денари. Најголем дел од инвестициите е направен за опрема. Набавена е фотоволтаична опрема на износ од 26.616.956 денари, хидраулична опрема – лифт за во магацинот амбалажа, машина за индивидуално виткање на бонбони од Акма Италија и друга останата опрема.

Табела бр.3

ИНВЕСТИЦИИ			
	2021	2022	раст/пад
	МКД	МКД	%
Нематеријални средства во подготовка- софтвер	0	1.155.660	
Земјиште	0	7.553.934	
Опрема	26.569.121	30.497.799	14,79
Лабараториска Опрема	0	327.000	
Друга опрема	2.490.014	1.704.408	-31,55
Градежни објекти	550.076	2.966.364	439,26
Транспортни средства	114.159	5.043.620	4318,07
Сметачки машини	83.878	189.012	125,34
Вкупно	**29.807.248**	**49.437.797**	**65,86**

4.6. Дивиденда

Друштвото не ја евидентира обврската за дивиденда се додека истата не се ратификува на Годишното собрание на акционери. На 12.05.2022 година Годишното собрание на акционери одобри пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2021 година на износ од 11.501.700 денари, односно бруто дивиденда по акција 50 денари.

По однос на обелоденување на политика на дивиденди, АД ЕВРОПА Скопје на акционерите им исплаќа дивиденда само откако ќе се исплатат сите обврски на друштвото и трошоци за капиталот. Во досегашното работење на АД ЕВРОПА Скопје, водејќи се од начелото на резидуална дивидентна политика, на акционерите им исплаќа дивиденда согласно законски предвидената постапка.

4.7. Побарувања и парични средства

Табела бр.4

ПОБАРУВАЊА И ПАРИЧНИ СРЕДСТВА			
	2021 МКД	2022 МКД	раст/пад %
Купувачи во земјата	84.675.263	82.330.222	-2,77
Купувачи во странство	81.050.795	68.680.760	-15,26
Купувачи од поврзани субјекти	1.325.961	795.591	-40,00
Вкупно	**167.052.019**	**151.806.572**	**-9,13**
Побарувања за дадени аванси	131.074	10.426.547	
Вкупно	**131.074**	**10.426.547**	
ДДВ за поврат	15.351.924	7.262.827	-52,69
Вкупно	**15.351.924**	**7.262.827**	**-52,69**
Останати побарувања	926.890	2.445.925	163,89
Побарувања од вработени	116.561	4.086	-96,49
Побарувања од камати	0	25.230	
Краткорочни вложувања во девизи до 1 година	0	58.418.540	
Вкупно	**1.043.451**	**60.893.781**	
Жиро сметка девизна	144.033.504	23.699.486	-83,55
Жиро сметка денарска	1.957.146	4.745.381	142,46
Благајна девизна	56.049	59.153	5,54
Благајна денарска	41.129	48.157	17,09
Картица	2.784	0	
Вкупно	**146.090.612**	**28.552.177**	**-80,46**
Вкупно	**329.669.080**	**258.941.903**	**-21,45**

Во 2022 година побарувањата од купувачите изнесуваат 151.806.572 денари и во однос на 2021 година се намалени за 9,1%.

Паричните средства изнесуваат 28.552.177 денари и се помали за 80,5% бидејќи слободните парични средства се вложени како девизен депозит во Халк банка на износ од 950.000 евра орочени на една година.

4.8. Обврски

Табела бр.5

ОБВРСКИ			
	2021 МКД	2022 МКД	раст/пад %
Добавувачи од земјата	98.861.831	76.042.850	-23,08
Добавувачи од странство	12.764.522	8.717.614	-31,70
Примени аванси	11.588.632	1.269.436	-89,05
Обврски за данок од добивка	0	0	
Нето плати	8.887.446	10.452.156	17,61
Добавувачи поврзани субјекти	6.173.705	9.905.612	60,45
Даноци и придонеси	4.441.681	5.370.017	20,90
Обврски спрема вработени	761.285	507.576	-33,33
Неисплатени дивиденди	646.296	686.036	6,15
Останати обврски	559.481	1.990.436	255,76
Персонал. данок, дивиденди	235.067	71.966	-69,38
Обврски ОД	180.000	16.216.361	
Обврски персонален ОД	19.980	19.980	
Вкупно краткорочни обврски	**145.119.926**	**131.250.040**	**-9,56**
Халк банка	10.338.460	6.125.707	-40,75
Вкупно краткорочни кредити	**10.338.460**	**6.125.707**	**-40,75**
Комерцијална банка АД Скопје	0	0	
Халк банка	6.109.370	0	
Вкупно долгорочни кредити	**6.109.370**	**0**	
ВКУПНО	**161.567.756**	**137.375.747**	**-14,97**

Обврските кон добавувачите изнесуваат 94.666.076 денари и се зголемени за 19,6% во однос на 2021 година.

4.9. Вложувања

Табела бр.6

ВЛОЖУВАЊА			
	2021 МКД	2022 МКД	раст/пад %
Европак 2012 ДООЕЛ Скопје	37.850.000	37.850.000	0,0
Вкупно вложување во подружници	**37.850.000**	**37.850.000**	**0,0**
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент супер котација	0	0	
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент берзанска котација	201.561.333	201.561.333	0,0
Вложувања во котирани друштва на официјалниот пазар на Македонската берза - подсегмент задолжителна котација	879.550	879.550	0,0
Вложувања во удели на трговски друштва	28.612.300	28.612.300	0,0
Вложувања расположливи за продажба	**231.053.183**	**231.053.183**	**0,0**
Вкупно вложувања	**268.903.183**	**268.903.183**	**0,0**

5. Корпоративно управување

АД ЕВРОПА Скопје и покрај тоа што не ја опфаќа донесениот кодекс за корпоративно управување на Македонска берза АД Скопје и во 2022 година продолжи да ги применува добрите практики на корпоративно управување.

Во текот на 2022 година, друштвото одржа редовно Собрание на акционери во месец мај, при што беше испочитуван принципот за остварување на правата и интересите на акционерите. Акционерите своите права во друштвото ги остваруваат на Собранието на друштвото и имаат еднаков третман согласно правата кои произлегуваат од класата и родот на нивните акции. Друштвото ги штити правата и интересите на акционерите на тој начин што овозможува остварување на нивните права да предлагаат точки на дневен ред, поставуваат прашање во врска со точките на дневниот ред, да се вклучуваат во дикусијата, да даваат забелешки на текот на седницата на Собранието и да бараат истите да бидат внесени во Записникот од Собранието.

Друштвото при свикување на седницата на редовното годишно Собрание на акционери во мај 2022 година, во целост ја испочитува пропишаната постапка за свикување на Собранието, достапноста на информациите, постапката за пријавување/учество, како и начинот на водењето на Собранието.

Постапувајќи по Правилата за котација на македонска берза на хартии од вредност АД СКОПЈЕ, а се со цел остварување на принципот на транспарентност, друштвото секогаш навремено и точно информираше и доставуваше на интернет страницата на македонската берза, ценовно чувствителни информации, финансиски извештаи и информации поврзани со измени во органи на управување.

На вонредната седница на Собранието на акционери на АД Европа Скопје одржана на 06.12.2022 година се донесе Одлука за одобрување на зделки со заинтересирана страна помеѓу АД Европа и Фершпед АД Скопје во вредност од 101.550.000 денари која претставува 9,3% од книговодствената вредност на имотот на друштвото определена според последните ревидирани финансиски извештаи на АД Европа Скопје. Заради постоење на взаемен интерес за деловна соработка во рамки на редовното работење, предмет на зделката се купување, продавање на материјали и стоки, аванси, гаранции, земање и давање на краткорочни парични позајмици, шпедитерски услуги и организација на транспорт, организирана исхрана и користење други услуги по пазарни услови за слични видови на зделки.

Согласно Кодексот за деловна етика, друштвото воспостави збир од професионални стандарди и корпоративни вредности кои се применуваат подеднакво кон клиентите и деловните партнери. Во тој контекст, АД ЕВРОПА Скопје остана доследна во уверувањето дека освен секоја деловна трансакција, од посебна важност е и негувањето на долгорочните партнерски односи со добавувачите и соработниците, базирани на меѓусебна доверба и почитување. Флексибилноста на посебните барања и услови на нашите добавувачи и деловните партнери се наша конкурентска предност, а ставот дека купувачот е партнер на долги стази е наша секојдневна филозофија.

Во врска со почитување на принципот на редовна и ефикасна контрола и ревизија на работењето на друштвото, сакаме да истакнеме дека од страна на Собранието на друштвото секоја година се избира друштво за ревизија од редот на независните професионални ревизорски институции кое врши ревизија на финансиските извештаи.

Оттаму, согласно ЗТД, Одборот на директори на друштвото ја испитува објективноста на финансиските извештаи и утврдува дека објективно ја претставуваат финансиската состојба, во сите материјални значајни аспекти. Тоа се гледа и во извештајот на ревизорите, каде е наведено дека сите финансиски извештаи ја презентираат објективно од сите материјални аспекти финасиската состојба на АД ЕВРОПА Скопје заклучно со 31 декември 2022 година како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината што измина, освен резервата за несведување на вложувањата расположливи за продажба на нивна пазарна цена на крајот од годината, во согласност со Меѓународните стандарди за финасиско известување што се прифатени и објавени во Република Македонија.

Како аргумент плус кон почитувањето на принципот на контрола и ревизија на работењето на друштвото е и организираната независна организациона единица за внатрешна ревизија, чии вработени извршуваат исклучиво работи од доменот на

внатрешната ревизија и секогаш навремено доставуваат до Одборот извештаи за спроведената ревизија.

Во 2022 година вкупниот трошок за вработените изнесува 185.960.829 денари во кој спаѓаат бруто плата, регрес и други надоместоци за вработените.

На неизвршните членови на ОД во друштвото им е исплатен годишен бруто надоместок во износ од 2.399.976 денари. Надоместоците – наградите се пресметуваат во бруто износи со рангирање, врз основа на видот на надлежностите, долгорочната успешност во работењето, превземање на ризици и доверливост и се евидентираат како трошоци на товар на работењето на друштвото на крајот на тековната година, а се исплаќаат по усвојување на годишниот извештај за работењето на друштвото и ревидираните финансиски извештаи на Годишното собрание на акционери на АД Европа Скопје. Исплатата на надоместоците – наградите не ја ограничува можноста на друштвото за зајакнување на нејзината солвентна позиција ниту пак влијае на ликвидноста на друштвото. Во 2022 година е исплатен износ од 16.036.361 денари за бруто награди, согласно одлуката за распределба/употреба на добивката за 2021 година, донесена на Собрание на акционери одржано на ден 12.05.2022 година.

Друштвото има јасно поставена организациона структура, со прецизно дефинирани права и одговорности на органите на управување и на другите органи на друштвото, со тоа што го потврдуваат принципот на поделба на надлежности.

Извршувањето на своите секојдневни активности, друштвото ги врши во согласност со законската регулатива и подзаконски акти кои се применуваат подеднакво за сите членови на органите на надзор и управување, лицата со посебни права и одговорности и за останатите вработени во друштвото.

Генерален директор,
Марика Караџова